

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 278 (19.949).

1987 йил 3 декабрь, пайшанба

Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ

МЕХАНИЗАТОРЛАР, ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ПУДРАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ
РАҲБАРЛАРИГА, МУТАХАССИСЛАР ВА ОЛИМЛАРГА, КОЛХОЗЛАРНИНГ РАИСЛАРИ
ВА СОВХОЗЛАРНИНГ ДИРЕКТОРЛАРИГА, ҚИШЛОҚҚА МАТЕРИАЛ-ТЕХНИКА
ВОСИТАЛАРИ ЕТКАЗИБ БЕРУВЧИ САНОАТ ХОДИМЛАРИГА, АГРОСАНОАТ
КОМПЛЕКСИНИНГ БАРЧА МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИГА

МАКТУБИ

Азиз ўртоқлар!
Бутун совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида экономикани, жамиятимиз бутун ҳаётини қайта қуриш юзасидан жуда катта иш олиб бормоқда. Инсон ва унинг манфаатлари ҳамда эҳтиёжлари партия амалий ишларининг марказига қўйилган. Социал проблемаларни ҳал этишга онд жуда кўп масалалар орасида совет кишиларини озик-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни иккинчи йил ичидан анча яхшилаш вазифаси биринчи ўринда турибди.

Агросаноат комплекси меҳнатчиларининг фидокорона меҳнати натижасида сўнгги икки йил ичидан қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулоти олдинги беш йилликнинг ўртача йиллик даражасига нисбатан деярли 10 процент кўпайди.

Қишлоқ хўжалигининг базавий тармоғи — деҳқончиликда ижобий силжишлар кўзга ташланиб қолди. Деҳқончиликнинг илмий жиҳатдан асосланган системасини, қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришнинг интенсив технологияларини, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг илгор формаларини ўзлаштириш юзасидан собитқадамлик билан олиб борилган ишлар деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни таъминлашга имкон берди. Шу даврда ўртача йиллик ялпи дон ҳосили 210 миллион тоннадан ошиб кетди ёки ўн биринчи беш йиллик даражасига нисбатан 17 процент ўсди. Қанд лавлагини, кунгабоқар ва бошқа экинлар етиштириш кўпайди. Ем-хашак етиштиришда сезиларли сифат ўзгаришлари бўлмоқда.

Сўнгги вақтда эришилган ютуқлар деҳқончиликда қайта қуриш авж олиб бораётганлигидан далolat бериб турибди. Шу билан бирга, ишларнинг аҳолига ҳолисона баҳо берадиган бўлмас, бу фақат ишнинг бошланиши эканлигини кўрсатлик мумкин эмас. Бир қанча мўҳим экинлар, айниқса дон, шунингдек картошка, сабзавот ва мева ялпи ҳосили мамлакат эҳтиёжини таъминлай олмайди ва Озик-овқат программаси топшириқларидан анча орқада қолмоқда.

Ҳозирги вақтда деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш суръатини ошириш учун реал имкониятлар яратилган.

Шу жиҳатдан 1988 йил бурилиш йили бўлиб қолиши керак. Келгуси йил умуман беш йиллик планини бажаришда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

1988 йилги давлат планида деҳқонлар олдида катта вазифалар қўйилган. Умуман мамлакатда ялпи дон ҳосилини ўн биринчи беш йилликда еришилган йиллик ўртача даражага нисбатан 30 процент кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Мойли экинлар етиштириш 34 процент, қанд лавлагини етиштириш 21 процент, пахта толаси етиштириш 4 процент, зигир маҳсулотлари етиштириш 19 процент, дағал ва ширалли озуқа етиштириш 16 процент кўпайтирилиши лозим. Картошка, сабзавот, мева ҳамда бошқа экинларни етиштиришда ҳам юксак марралар эгалланиши керак. 1986—1987 йилларда кам олинган маҳсулот ўрнини мумкин қадар кўпроқ тўлдирш учун шaroит қандай бўлшидан қатъи назар, планларни бажарибгина қолмай, шу билан бирга уларни анча ошириб ҳам бажариш зарур.

Шубҳасиз, бу — мураккаб вазифа, аммо уни бажариш мумкин. Мамлакат экономикаси тараққиётининг ҳозирги босқичида деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда ўзига хос кескин юксалиш бўлиши учун барча объектив шарт-шaroитлар яратилган. Сўнгги икки йилнинг тажрибаси ана шу шарт-шaroитлардан тўла фойдалана олинган, коллектив пудрати ва хўжалик ҳисоби жорий этилиб, интенсивлаш воситаларидан тўғри фойдаланилган колхоз ва совхозларда дон ва бошқа экинлар ҳосилдорлиги кескин ошганлигини ишонарли тарзда кўрсатиб берди.

Тупроқ унумдорлигини ошириш, интенсив технологияларни ўзлаштириш, кадрлар маҳоратини ошириш юзасидан қатъият билан олиб борилган ишлар туфайли, Беларуссия, Чехославия, Тернополь, Закарпатье ва Киев областлари хўжаликларидан дон экинлари ҳосилдорлиги анча оширилшига эришилди.

Кўпгина колхозлар ва совхозлар мутлақо янги технология даражасига чиқиб олиб, ҳар гектар ердан 70—80 центнер бугдой, 80—90 центнер шoli, юз центнердан ортиқ маккажўхори, 25—30 центнер кунгабоқар, 500 центнердан кўпроқ қанд

лавлагини ва сабзавот, 300—400 центнер картошка ола бошлади.

Шу билан бирга, мўл ҳосил олаётган хўжаликлар билан бир қаторда бир хил шарoитда анча кам маҳсулот етиштираётган колхозлар ва совхозлар ҳам кўпчилиги эътиборни ўзига жалб этмоқда.

Таҳлил шуни кўрсатмоқдаки, кўпгина хўжаликларда ҳосилдорлик пастлигининг сабаблари асосан технология интизоми кўпол равишда бузилаётганлиги деҳқончилик системаси секин ўзлаштирилаётганлиги, уруғчиликдаги қоқоқлик, ўғит, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларидан, техника ва бошқа ресурслардан фойдаланишдаги ҳўжасизлик, дала ишларини бажариш муддатларига риоя қилмасликдadir.

Инсон омили унинг ижодий потенциали чинакамга рўёбга чиқарилиб, активлаштирилса, меҳнат коллективларида ҳар бир меҳнатчи ўзини ернинг ҳақиқий хўжайини, деб ҳис этадиган маънавий-психологик мўҳит, иқтисодий шарт-шaroит яратилса, бундай камчиликларни бутунлай бартараф этиш мумкин. Сўнгги йиллар тажрибаси шуни кўрсатдики, хўжалик ҳисоби ва меҳнатга ялпи даромадга қараб ҳақ тўлаш, коллектив, оила ва ижара пудрати ана шуни таъминлашга имкон беради. Агар ҳар бир колхоз ва совхозда раҳбарлар ва мутахассислар меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашнинг илгор формаларини, илгор технологияларини жорий этишга расмийлик билан эмас, балки ишчанлик билан ёндашсалар, у ҳолда натижалар тезда кўзга ташланади ва биз ҳосилдорлик жиҳатидан қоқоқ хўжаликларни илгорлар даражасига кўтарола оламиз. Бу эса деҳқончилик маҳсулотлари, етиштиришни кўпайтиришнинг жуда катта резервидир.

Белгиланган марраларга эришиш мақсадида ҳар бир колхозда ва совхозда иш якунларини, тўланган тажрибани ва йўл қўйилган хатоларни ҳисобга олиб, ҳар бир пайкалдан мумкин қадар мўл ҳосил олишни гарантияли таъминлайдиган, деҳқончилик маҳсулотлари ҳамма турларини етиштириш аниқ кўпайтирадиган таъсирчан ташкилий, иқтисодий, технологик тадбирларни ва бошқа тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш керак.

Бундай йилнинг шaroитлари қандай бўлаётганлигини ҳам ҳисобга олиш лозим. Ҳар бир йилнинг ўз хусусиятлари ва қийинчиликлари бўлади. Баҳорда ҳайдаладиган ерлар ҳажмининг ортиши, тупроқдаги намлик ва унинг зичлиги ортиқча бўлган шaroитда кечки муддатларда шудгорлаш дала-ларнинг бетона ўз босиб кетишига олиб келиши мумкин, бу ҳол баҳорги дала ишларини ўтказишда тизилкини анча оширадиган ва ҳосил камайиб кетишига йўл қўймаслик учун технологияга ўзгариш киритишни талаб қилади.

Мамлакат озик-овқат фонднинг асоси бўлган дон етиштиришни кўпайтириш ҳақида гамҳўрлик қилиш биринчи ўринда бўлиши лозим. Дон муаммоси ҳозир фақат социал-иқтисодий аҳамиятга эга эмас, шу билан бирга сиёсий аҳамиятга ҳам эгадир. Шу вақтгача анча миқдордаги донни чет элдан сотиб олишга тўғри келмоқда. Дон проблемасини ҳал этиш, ундан оқилона фойдаланиш ҳар бир партия ташкилоти, колхоз, совхоз, ҳар бир деҳқоннинг доимо диққат марказида бўлиши керак.

Маккажўхорининг катта имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш лозим, ҳатто маккажўхори қадимдан етиштириб келинаётган районларда ҳам бу экин имкониятларига етарли баҳо берилаяпти. Ана шу мақсадда пестицидларни кам сарфлаган ҳолда ҳосилдорлигини анча оширишни таъминлайдиган янги технологияларни кенг жорий этиш, уруғчиликни тайёрлашдан тортиб то ҳосилини йиғиштириб олиш ва сақлаш учун омборларга жойлашгача ҳар бир технология операциясини аниқ бажаришни таъминлаш зарур.

Ем-хашак етиштиришни интенсивлаш агросаноат комплекси ходимларининг энг мўҳим вазифасидир. Табиий пичанзорлар унумдорлигига эришиш, ем-хашакнинг сақланишини бирмунча яхшилаш ва сифатини ошириш, озуқабоп оқсил проблемасини ҳал этишни жадаллаштириш зарур. Бунда силос учун дон етиштириш технологияси асосида макка-

жўхори, дуккакли дон экинлари, рапс, соя, кўп йиллик ўтлар, озуқабоп илдиш мева-ли экинлар етиштиришни яхшилашга эътиборни қаратиш керак.

Беш йилликнинг учинчи йилида мўл ҳосил олиш учун ишончли замин яратиш мақсадида баҳорги экиш ишларига ўз вақтида ва ҳар томонлама тайёргарлик қилиш, бу ишни энг яхши агротехника муддатларида, юксак технология даражасида уюшқоқлик билан ўтказиш мўҳимдир. Энг аввало уруғчиликни ўз вақтида тайёрлаб қўйиш тўғрисида жон куйдириш керак. Ноқоратупроқ зона, Урал, Сибирь ва Қозоғистондаги кўпгина хўжаликлар уруғчилик билан тўла таъминланмаганлиги жиҳидий ташвиш тудирмоқда. Уруғлик анчагина қисмининг униб чиқиш даражаси паст. Уруғчилик тозалаш ва қуритишни, уни экиш кондициясига келтиришни тезроқ тугаллаш учун дон тозалаш-қуритиш комплекслари пухта ишлаши таъминланмоғи лозим.

Баҳорги экиш ишларининг муваффақияти кўп жиҳатдан техника ўз вақтида пухта тахт қилиб қўйилишига боғлиқ. Вазифа ҳар бир хўжаликда мўҳим бригадалар ва звенолар ташкил этиб, устаноналарнинг тўла қувват билан ишлашини таъминлашдан, машиналарни ремонт қилишининг илгор методлари ва технологияларини жорий этишдан иборат. Экин экадиган ва тупроққа ишлов берадиган машиналар 1 февралдан кечиктирмай ишга тўла тахт қилиб қўйиладиган бўлишига эришиш керак. Бунда ремонт сифатига, техниканинг пухта созланишига, технология жиҳатидан мослаштирилишига алоҳида эътибор берилиши лозим. Ҳар бир машинани махсус комиссиялар далада ҳам ана шу қишлоқ хўжалик машиналарида ишлайдиган кишилар иштирокида қабул қилиб олиши керак.

Агросаноат комплекси, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари, раҳбарлари ҳамда мутахассислари 1987 йил ҳосилини йиғиштириб олиш сабоқларидан зарур хулоса чиқариб олишлари лозим. Мамлакатнинг айрим регионларида техника ўз вақтида ва яхши тахт қилиб қўйилмаганлиги сабабли ўрим-йиғим ишлари жуда қўзғилиб кетди, бу эса ҳосилнинг анча нобуд бўлишига олиб келди. Бундай хатоларнинг такрорланишига йўл қўйиб бўлмайди. Ўрим-йиғим машиналари қаторини тўлдирини, хирмон ва тозалаш-қуритиш хўжаликларини мустаҳкамлаш, маҳсулотни сақлаш ва кейинчалик қайта ишлаш учун омборларни кўпайтириш чораларини кўриш жуда мўҳимдир. Ўрим-йиғим техникасининг ҳаммасини ремонтдан чиқариш 1 апрелгача тугалланиши керак.

Мелиорацияланган ҳар гектар ердан фойдаланишда туб бурилиш ясалishi лозим. Шу мақсадда кам деганда лойиҳадаги ҳосилдорликка эришиш учун мелиораторлар, колхозчилар, совхоз ишчилари, барча меҳнат коллективлари масъулиятини ошириш зарур. Сугориладиган ва захи қочирилган ерларни ўз вақтида сифатли тайёрлаб қўйиш билан бирга, мелиорация системалари ва сугориш техникасини ҳам ремонт қилиб қўйиш лозим. Хуллас, ана шу ерлар пировард натижада юксак самара беришини таъминлаш учун ҳамма ишни қилиш керак.

Қишки агротехника тадбирларини ҳамма жойда уюшқоқлик билан ўтказиш, экиш учун тупроқда етарли миқдорда нам тўллаш, ўғит, пестицидлар, ёнлиғи-мойлаш материалларини гамлаб қўйиш, кузги экинларнинг аҳолини ва қандай парвариш қилинаётганлигини пухта контрол қилишни таъминлаш жуда мўҳимдир.

Интенсив технологияларни ҳамма жойда ўзлаштириш барча экинлар ҳосилдорлигини оширишининг бош йўлидир. 1988 йилда интенсив технология жорий этиладиган майдонлар 50 миллион гектарга етади, шу жумладан 39 миллион гектар ерда дон интенсив технология асосида етиштирилади. Техника, ўғит, бошқа моддий воситалар айнн шу жойларда жамланиши, мумкин қадар кўпроқ самара олиш учун бутун куч ва эътибор ҳам ана шунга қаратилиши лозим.

Ана шу технологияларнинг нозик томонларини ўрганиб олган олимлар, мутахассислар ва илгор-

КОЛЛЕКТИВНИНГ СИЁСИЙ ЎЗАГИ

ЖОПЛАРДА ҚАПТА ҚУРИШГА БОШЧИЛИК ҚИЛИШ—БОШЛАНГИЧ
ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ БЎРЧИ

Ленинграддаги «Ирив завод» бирлашмаси партия ташкилотининг қилган эзгу ишлари оз эмас. У кўп минг кишилик коллективнинг ижодий активининг ривожлантира бориб, хўжалик юртиш ва бошқариш практикасининг эмас, шу билан бирга партиянинг раҳбарлигининг, одамларга сиёсий таъсир ўтказишнинг форма ва методларини ҳам қайта қуришга эришиш учун сабот билан ҳаракат қилмоқда. Бирлашма коммунистлари лоқайдлик ва хотиржамлик, сусткашлик ва тартибсизликка қарши зўр гайрат билан курашмоқдалар, план топшириқлари ва шартномавий мажбурият бажарилиши учун, интизом, ва тартиб, ишлаб чиқариш маданияти ва мароми учун талабчанлик кўчади. Партия комитети билан маъмурият моҳирона баҳам-

жиҳат ҳаракат қилмоқда, цех партия ташкилотлари ҳамда партия гуруҳларининг обу-этибори ошмоқда. Хўш, натижа қандай бўлмоқда! Коллектив оялик планларини, шартномаларга мувофиқ маҳсулот етказиб бериш топшириқларини мунтазам удаллаб келмоқда.

Бу КПСС бошланғич партия ташкилотларининг қанчалик кўп нарсасига қурби етишини кўрсатувчи мисолларнинг бири, холос. Ҳозир 442 мингта бошланғич партия ташкилоти бор. Амалда қайта қуришнинг барча проблемалари айнн шу ерда тўташиб, чамбарчас пайваста бўлиб кетади, унинг новаторлик гоилари

(Давоми иккинчи бетда).

ларни кенг жалб этиб, юз бераётган вазиятти ва ўсимликлар биологиясини ҳисобга олган ҳолда ҳар бир пайкал учун технология карталарини, иш планларини ишлаб чиқиш, қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришнинг ҳамма босқичларида технология интизомига қатъий риоя этилишини таъминлаш зарур. Бу ишда майда-чуйдалар бўлмаслигини ва сийқалаштиришга йўл қўйиш мумкин эмаслигини эсда тутиш керак. Технологиядан сал бўлса-да чекиниш ҳосилдорлиқнинг пасайиб кетишига олиб боради. Сабзавот экинлари, маккажўхори ва қанд лавлагини ҳамда чопиқ қилинадиган бошқа экинлар ҳосилдорлигини анча ошириш ва гербицидлар сарфини камайтириш имконини берадиган, механизаторлар ишини енгиллаштирадиган Астрахань технологиясини, пуштага экиш технологиясини кенг жорий этиш мўҳимдир.

Хўжалик юртишнинг янги шарoитида илмий жиҳатдан таъминлашни тубдан қайта қуриш керак. Хўжалик ҳисобидаги ўзаро муносабатлар негизда базавий хўжаликлар, ишлаб чиқариш ва илмий-ишлаб чиқариш системаларини ташкил этиш йўли билан илгор хўжаликлар тажрибаси ва фан ютуқларининг оммавий ўзлаштирилишига эришилсин, бу мўҳим вазифани ҳал этишда олимлар ва мутахассисларнинг куч-гайрати, фан ва ишлаб чиқариш янада мустаҳкамроқ бирлаштирилсин.

Ўртага қўйилган вазифаларнинг бажарилиши биринчи навбатда одамларга, уларнинг профессионал ва иқтисодий билимлари, маданияти даражасига, янгиликни, илгор усулларни жорий эта олишига боғлиқдир. Қиш даврида барча деҳқонларни ана шу жиҳатдан қайта тайёрлаш ва ўқитиш ташкил этилиши лозим. Расмийчиликни бартараф этиб, амалда кўрсатиш методи асосида таълим беришга, ҳар бир технология жараёни ва операциясини тартибга солиш усулларини ва амалга ошириш қондаларини ўзлаштиришга ўтиш керак. Мутахассислар ва раҳбарларни амалда аттестациядан ўтказиш мажбурий бўлиши лозим.

Ҳозирги шарoитда хўжаликларда мутахассисларнинг роли ва масъулияти анча ортади. Улар бевосита хўжалик ҳисобидаги звенода, бригада ва меҳнат коллективда ишлашлари, пировард натижа учун тўла жавоб беришлари, технология системаларини ўзлаштириш ва янада такомиллаштиришнинг чинакам ташкилотчилари бўлишлари зарур.

Энг мўҳими — ҳар бир колхоз ва совхозда одамларни тўла сафарбар этиш, ишлаб чиқариш барча воситаларидан авайлаб ва оқилона фойдаланишга эришиш, миллий бойлигимиз бўлган ерга виждонан муносабатда бўлишдир. Бошқаришнинг иқтисодий методларини, ички хўжалик ҳисобини, харажатларни контрол қилишнинг чек формасини, коллектив, оила, ижара пудратини, ялпи даромадга қараб ҳақ тўлашни кенгроқ жорий этиш зарур. Деҳқонлар олдида қўйилган бундай мураккаб вазифаларни ҳал этиш ҳеч бир жойда эгасизликка йўл қўймаслигини, ҳар бир иш жойида мавжуд барча ресурслардан фойдаланиш учун бутун виждони билан жавоб берадиган ҳақиқий хўжайин бўлишни талаб қилади.

Ҳосил учун умумий курашда шoяли ишчилар синфи, социалистик индустриямиз катта роль ўйнайди. КПСС Марказий Комитети қишлоқ буюртмаларини бажараётган саноат корхоналарининг коллективларига муурожаат қилиб, машиналар, запас қисмлар, нефть маҳсулотлари, минерал ўғитларини ҳамда бошқа материал-техника воситаларини ўз вақтида етказиб беришга, уларнинг сифатини анча яхшилашга даъват этади.

КПСС Марказий Комитети механизаторлар, хўжалик ҳисобидаги пудратчи коллективларнинг раҳбарлари, колхозлар, совхозлар ҳамда агросаноат комплекси бошқа корхоналарининг мутахассислари ва раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, дон, ем-хашак ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун бутун куч-гайратларини сарфлайдилар. Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини озик-овқат маҳсулотлари ресурсларини кўпайтиришда юксак натижалар билан кутиб оладилар, деб ишонч билдиради.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

М. С. ГОРБАЧЕВ РОБЕРТ ХОУК БИЛАН УЧРАШДИ

1 декабрь куни М. С. Горбачев Кремлда Австралия Бош вазири Р. Хоук билан учрашди. М. С. Горбачев Хоук билан саноат-иқтисодий, Совет Иттифоқидигилар Австралия ҳукуматининг мамлакатини билан муносабатларини яхшилаш борасидаги куч-гайратларини қадрлаётганлигини таъкидлади. Австралия билан СССР ўртасидаги сиёсий мулоқот

ҳамда иқтисодий ҳамкорлик Осиё — Тинч океани регионини каби жуда катта ва го-ят хилма-хил регион муаммолари жумласига киритилганлиги учун ҳам бу айланиса мўҳимдир. Биз Владивостокда олга сурган программа — ҳаммани манфаатлар мувозонатини излашга ва шу асосдаги муносабатлар ўрнатишга таъкидди. Мамлакатлар ўртасидаги та-

фовулар, бугунги дунёнинг ранг-баранглиги — наминлик эмас, балки реаллик бўлиб, уни эътироф этиш ва эътиборга олиш зарур. Мафкуравий тафовуларнинг эса сиёсий ва айланиса ҳарбий мунофиқликка айлантириб юбормаслик ҳамда бундай тафовулар иқтисодий алоқаларга, савдо-сотиққа тўсқинлик қилмаслигини керак, албатта.

Р. Хоук СССРда содир бўлаётган жараёнларни яхшироқ тушуниб олишга иштирабди, аниқ ҳақида, у қайта қуришни таъкидлаётгани, унинг муваффақият қозонишини истаётгани ҳамда СССРни жаҳон экономикаси яна ҳам кенгроқ жалб этишга қайта қуришни натижаларидан бири бўлиши тўғрисида гапирди. М. С. Горбачев бу фикрини қувватлаб,

гасига, ҳарбий потенциални кўпайтиришга исроф қилинишини истамайди. Бизнинг мақсадининг совет кишиларининг фаровонлигини оширишдир. Бу — ҳеч кимнинг манфаатларига эид эмас. Қайта қуриш Совет Иттифоқининг қиёфасини ўзгартираётганлиги, «душман образини тартиб» этишга ҳала-қит қилаётганлиги, курулла-нинг пойёсга тарафдорларини қўзғатади дастакларини йўқда чиқараётганлиги эса — бу ҳам тинчлик иши фой-

дасигадир. Масалан, биз бундай пойгани тўхтатиш, курулсизланишни бошлаш, муҳолифатка барҳам бериш зарурлигини англаш бутун дунёда, шу жумладан АКШда кучайиб бораётганлигини кўриб турибмиз. Америка маъмурияти Вашингтонда имзоланиши лозим бўлган битим — қаттиққўллик ва кучни пеш қилиш сиёсатини натижаси деб доимо уқтириб келмоқда. Бу — манфаатларни ўзаро эътиборга

олиш ва икки давлат масъулиятини англаш натижаси эканлигига бизнинг ишончимиз комил. Биз АКШ президенти билан ракетадан мудофеа тўғрисидаги шартномага риоя этилган шaroитда стратегик ҳужум курулла-рини камайтириш проблемасини ҳамда курулсизланишнинг бошқа жиҳатларини худди шу позицияларда туриб муҳоима қиламиз, деди М. С. Горбачев.

(Давоми иккинчи бетда).

аъзоликка кандидатлар, ревизия комиссияси аъзоларини жалб қилиш одат тусига кирди. Сўнгги икки йилда

азъоликка кандидатлар, ре-
визия комиссияси аъзолари
ни жалб қилиш одат тусида
бўлади. Сўнгги икки йилда
Буюк мажлисида 1 та раъис
ни ташкилотга, 8 та ҳужумчи
ва 29 та бошлангич партия
таъкиқлотининг фаолияти му-
ҳокима қилинди. Буюр иши-
да коллегиялиқ, ошқорча
фикрлаш, масалаларга таъ-
қидий ёндашиш ўз ифодаси-
ни топмоқда. Буюқ аҳволини
яхинлаш учун бунинг ўзи
кифоя қилмайди. Партия
таъкиқлотлари ҳамон расми-
ятчилик, қўғозбоилиқ ботқо-
қидан қўтулолмайлари.

Бошланчлик тарбияси бўлими раҳбари ва бошқарувчи бўлиб ишлаётган ҳамюратимизнинг қўлидан келганини билан қўллаётган бўлганда, уларнинг маъмурий фаолияти ўстидан назорат қилиши, кадрлари танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш борасидаги фаолликлари раҳбарлик қилиш райкомининг иккинчи секретари М. Номозов зиммасида. Афсуски, бу муҳим

соҳада ҳам ишлар қаноатланарли эмас. Бошланғич ташиқлотлар ўз фаолиятларида жиддий бурилиш ясай олганлари йўқ.

Пленумда сўзга чиққан нотидлар райком бюроси фаолиятидаги шунга ўхшаш қатор нуқсонлари санаш ўтдирилди. Бироқ таъкидди филкар умумий тарада бўлиб, бевосита райком секретариатига аъзолари партия мига конкрет фикр-мулохазалар бидирилмади. Музокарада сўзга чиққан райком аъзоларининг кўпчилиги қисми докладда ўш шанларига айтилган таъкидда энгил-елии муносабат билдирган, конкрет иш Уринга ваъда берил билан келтирилди. Ишдаги нуқсонларини тугатиш юзасидан қандай таъбирлар белгиланаётгани номальум қолди.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мух-
бири.

да шундай вазият вужудга келган: бир томондан план-дан ташқари миллионлаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқараётган бўлсак, иккинчи

томондан корхонамизнинг мо-
лиявий аҳволи ҳоят оғир да-
рыкада. Шунинг учун ҳом-
ашё, электр энергияси ва
материаллар етказиб берил-
масми?

материалларга етказиб беришчи таъшиқлотларга биз ўз вақтида тўлов бера олмаймиз. Банкда катта қарздорликмиш бор ва юқори дебититор қарзга эгамиз. Шунингдек, бирлашма турли хилдаги қамқинликлар туфайли катта қамқиндорлар жаримлар тўлаётди. Масалан, сўчтар ўз вақтида тўланмаган ўнги учун 1 миллион 558 миң

партия
тўғри
қисбатан
у қўйил-
ди аъзоси
ичи хат-
таблар-
ди. Шу
қилиқбоз-
ур киши
қариди.
ташвиш-
лига жом-
а бун-
бошча
деиш
и, ба ма-
тотиқ
ашмаиш
кураш
бирок у
ғли йў-
ғли бун-
уроси

и. Оқибатда бу фонддан инженер-техник ходимларга, ишчиларга мукофотлар жуда ҳам миқдорда берилипти.

Партия комитети махсуслот сифатини яхшилаш, социализмга мусобақани жонлантириш, бригада дудратини жорий этиш, идеологиксиёсий ишларни кучайтириш учун ҳам хали кўп иш қилиш лозим. Бу соҳаларда ҳам камчиликлар кўп, ҳалқилиниши лозим бўлган ўтқир муаммолар бор. Уларни, умуман бўлса, фаолиятимиз

бу со-
уман ол-
тин бўл-
ини даст-
таш, тап-
сумиш-
от тайёр-
қилди.
Яил ҳам
и. Ҳой
бужа-
уллари
а нисба-
а камай-
олми аса
ди. Юз
ам аше
аиша эри-
ини, шарт

«Навоийазот» ишлаб чи-
қариш бирлашмаси пар-
тия комитети секретари

ий Комитет-
тунитифок
нинг оро
группа-
Сизранцев
илик учун
давлат

ректори Л. И. Тихонова
бошқалар муҳокама этилаётган

фанлари
млов, Тош-
верситети
драси му-
и доктори
Ўзбекистон
ининг бош
фанлари
уллин, Ҳу-
с. Марҳум

БУТУН КУЧ-ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАРРАЛАРИНИ ЭГАЛЛАШГА!

1 ДЕКАБРДА РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИДАН 4670 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИБ ОЛИНДИ. МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ ТАЙЕР-ЛАНГАН ПАХТА 4833851 ТОННАДАН ОШДИ.

БАН КУНДА АГРЕГАТЛАР БУНКЕРИДАН 1223 ТОННА, МАВСУМ БОШИДАН БЕРИ 2019152 ТОННА ХОМ. АШЕ ТУКИЛДИ.

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 2 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Вир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машинада терилган	Вир кунда	Мавсум бошидан
Сурхондарё	—	96,87	—	92,94	—
Бухоро	0,09	95,51	0,20	86,54	—
Хоразм	0,06	93,75	0,08	57,93	—
Фарғона	0,25	90,69	0,01	32,12	—
Жиззах	0,03	90,47	0,02	72,61	—
Тошкент	0,05	90,34	0,01	67,54	—
ҚАССР	0,10	86,85	—	66,30	—
Наманган	0,19	84,06	0,14	57,08	—
Сирдарё	0,04	83,68	0,01	82,23	—
Қашқадарё	0,03	73,37	—	68,59	—
Самарқанд	0,05	71,22	0,01	51,70	—
Андижон	0,08	70,69	0,04	26,96	—
Навоий	0,06	67,54	0,09	58,71	—
Республика бўйича:	0,08	84,51	0,04	63,10	—
Шу жумладан ингичка толали пахта:					
НАВОЙИ	0,30	184,56	0,60	161,44	—
СУРХОНДАРЕ	—	120,83	—	133,32	—
Наманган	—	94,54	—	—	—
Қашқадарё	0,04	92,81	0,02	121,97	—
Бухоро	0,16	52,22	0,42	54,09	—
Республика бўйича:	0,03	110,14	0,03	126,64	—

Бир мисқоли ҳам ерда қолмайди

Колхозимиз меҳнатчилари бу йилги табиат қийинчиликларига қарамай, йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Она-Ватан хазинасига 3700 тонна сифатли «оқ олтин» етказиб берилди.

Муваффақият ўз-ўзидан қўлга киритилгани йўқ. Мавжуд 1700 гектар ерда гўза парвариши юксак агротехника қондалари асосида олиб борилди. Пахтачиликда қўлга киритилган илгор тажрибалар кенг оммалаштирилди. Цех ва бошланғич партия ташкилотлари қайта қуриш йўлидан бориб, кадрларни тайинлаш ва тарбиялаш, коммунистларнинг авангардчилигини оширишга асосий эътиборин қаратдилар. Бу, эса зимидаги топиришни урда-лашнинг таъминлади. Агар ўтган йили колхозимизда йиллик пахта тайёрлаш бўлими 68 процентга қолган бўлса, бу йил барида 21 баргидан 18 таси галаба маррасидан ўзиб кетди. Абдулла Абдурахмонов, Ахмад Амриқов, Тоҳир Норбеков бошлиқ бригадалар гектаридан 27—30 центнердан ҳосил олдилар.

Колхоз раҳбарлиси ва партия ташкилоти пахта йи-

гим-терим мавсумида сафарбарлик эълон қилди. Пахта-зорда 13 та терим агрегати юксак унум билан ишлатилди. Берди Бобоев, Шухрат Мўминов, Хамро Раҳимов, Бахтиёр Яхшибоев каби дала гвардиячиларининг ҳар бири 130—150 тоннадан пахта териб, қувончи ютуқларга эришдилар. Дала-ларда 1100 киши этак болаб пахта термоқда. Ҳар бири 6—8 тоннадан пахта териб, колхоз хирмонига баракли ҳисса қўшган Зулфия Хасанова, Зайтуна Темирова, Сайёра Абдурахмонова, Дилфуза Менглиева сингари чеварлар социалистик мусоба-қанинг голиби бўлишди.

Ҳали далаларимизда пахта бор. Унинг бир мисқолини ҳам ерда қолдирмай сара-жомлаб олиш, ялли хирмон-ни 4 минг тоннага етказиш учун ғайратини сусайтирмай-ми. Айни пайтда ҳужалин-га келгуси йил ҳосилига тайёргарлик ишлари ҳам бошлаб юборилди.

Даврон ШОДМОНОВ,

Қарши районидagi «Коммунизм» колхозини раис,

Шавкат ОНАЗАРОВ,

колхоз партия комитетининг секретари.

• Матбуот маркази учун интервью

ТУРКМАН ПАХТАКОРЛАРИ ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАРРАСИНИ ЭГАЛЛАДИЛАР

Қардош Туркменистон меҳнатчилари пахта тайёрлаш йиллик планини шараф билан бажардилар.

«Еш денининг» газетаси муҳбири С. Рустамов Туркменистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудир Р. Қ. Қороев билан телефон орқали боғлиқ, ундан ана шу воқеани шарҳлаб беришни илтимос қилди.

— Партия XXVII съезди йўлидан бориб, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Плену-

лари кўрсатмаларига амал қилган республикаимиз пахтакорлари юбилей йилида катта меҳнат галабасига эришдилар, — деди у. — Давлат хирмони 1 миллион 270 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширилди. Ана шу ҳосилнинг 700 минг тоннаси «зангори кема»ларда териб олинди. Республика далаларида 7 мингдан ортиқ пахта териш машиналари тинимсиз ишлади. Ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унуми юз тоннадан кўпроқни ташкил этди.

Ингичка толали пахта етиштирган моҳир деҳқонлар 370 минг тоннадан ортиқ олий сифатли хом ашё териб олдилар. Бундай натижаларга эришишда кўпгина омилар ёрдам берди. Энг муҳими Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига социалистик мусобақанинг кенг аж олдирилиши бўлди. Айниқса мураккаб вази-фаларни ҳал этишда собитқадамлик ҳамда уюшқоқлик намуналарини кўрсатган пах-такорларнинг ғайрат-шижо-атини таъкидлаб ўтиш лозим.

Терим мавсуми оғир бўлди. Пахта терими аж олган бир пайтда шарос ёғиб қўйиб берди, бу пахтакорлар қўйига го бўлди. Республика ҳукумати Туркменистондаги барча меҳнаткашларга мурожаат қилиб, уларни ҳосилни сақлаб қолмиш пахтакорларга ёрдам беришга даъват этди. Давлатимиз республика аҳолиси қизгин қўллаб-қувватлади. Ма-ри областининг Мурғоб рай-они пахтакорлари рекорд ҳо-сил етиштирдилар: район ме-ҳнаткашлари 70 минг тонна

пахта териб топширдилар. Бу планга нисбатан 14 минг тон-на кўп демакдир. Чоржўй об-ласт Чоржўй район деҳқон-лари 60 минг тоннадан ортиқ ҳосил териб олиб, давлатга сотдилар ва план топшири-қларини анча ошириб бажар-дилар.

Бу йил деярли барча қиш-лоқ меҳнаткашлари коллектив ва оила пудрати афзаллиги-га ишонганликлари алоҳи-да таъкидламоқчиман. Пах-тачилик сингари, савзавотчи-лик ва узумчиликда ҳам ўзининг афзаллигини намой-этан бу усул янада ривож-лантирилиши.

(ЎзТАГ).

Хосилни сўнгги мисқо-лигача ерда қолдирмай йи-ғиштириб олиш масаласи до-мо диққат марказида бўлди. Ҳатто район планини бажар-ганлик ҳақида рапорт бе-ришга тайёрланган қиш-ларда ҳам «СССР 60 йил-лиги», «Ленинизм», «Ком-мунизм», Ленин номи кол-хозларда йиллик планга ни-сбатан қўнлик ўсиш салкам бир процентини ташкил этди. Бу деҳқонларимизнинг ҳал-қ. Ватан олдидаги ватанпар-варлик бурчларини бажаришга бўлган қатъий ҳаракатлари-дан далолат беради.

Шароит мавсум учун ни-ҳоятда ноқулай келган йил-да маҳаллий партия, совет, касаба союз, комсомол таш-килотлари, агросоюз таж-рибалири асосий диққат-эътибори сиёсий-ташқиловчи-лик, оммавий-тарбиявий иш-ларни янада яхшилаш маса-ласига қаратилди. Бутун куч, имконият ва резервлар пах-та мавсумининг муваффақи-ятли яқунлашига бўйсун-дирилди. Меҳнатни ташкил этишнинг коллектив ва он-лавий пудрат усули ўзини оқлади. Пировард натижа ҳам шундан далолат бериб турибди. Бу, биринчи галда қайта қуриш самарасидир.

Шаҳар ва район ташки-лотларидан келган хашарчи-ларнинг бегарас ёрдами деҳ-қонларга катта мадд бўлди. Етиштирилган ҳосилнинг қар-йиб 7 минг тоннаси улар ҳиссасига тўғри келди.

Районимиз пахтакорлари далада қолган ҳосилни сўнгги граммичага териб олишга бел боғлаб шунга яраша меҳнат қилмоқдалар.

Л. МАХМАРАСУЛОВ,

Янгйўл район партия ко-митетининг қишлоқ хўжа-лик бўлими мудир.

МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Урганч районда 12 та хўжалик социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда. Утган кунги Ленин номи ва Калинин номи колхозларнинг аъзолари ҳам галаба рапорт-га имзо чекидилар. Ленин номи колхоз миришкорлари қа-бул пунктларига 4300 тонна «оқ олтин» етказиб беришди. Шунинг 70 проценти юқори сортларга сотилди.

Калинин номи колхоз пах-такорлари 4705 тонналик хир-мон уйдилар. Ҳар гектар ер-дан 39—40 центнердан ҳосил йиғиштириб олган М. Шарипов, М. Хожиев, Э. Оллоберганов, К. Собиров, Х. Абдуллаевлар бошлиқ бригадаларнинг аъзо-лари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшишди. Хўжаликда яна 145 тонна хом ашё тай-ёрлаш қўлланмоқда.

СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ

Оғир об-ҳаво шароитлари-га қарамай, Шўрчи районда-ги Киров номи колхоз деҳ-қонлари зимидаларига олган социалистик мажбуриятлари-ни бажардилар. Қабул пункт-ларига 5623 тонна дурдона ет-казиб берилди. Бу планда белгиланганидан 800 тонна кўпроқ.

Жами ҳосилнинг 3600 тонна-си «зангори кема»лар бун-керидан тўкилди. Тўхта Эшматов, Эргаш Тошматов, Чўтбой Мустаров, Эргаш Йўлдошев, Қўшбоқ Фармоновлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 40—45 центнер-га етди.

Райондаги Жданов номи колхозда ҳам зафар марраси

эгалланди. Бу ерда пландан тақсир 1050 тонна «оқ ол-тин» тайёрланиб, ҳар гектар ердан 34 центнердан хом ашё териб олинди.

БУХОРО ОБЛАСТИ

Республика хирмонига 4780 тонна пахта етказиб берган Қоракўл районидagi «Провда» колхози зарҳунослари йиллик планини бажардилар. Ҳар гек-тар ердан 35,2 центнердан хом ашё йиғиштириб олинди. Эришилган меҳнат муваффақи-ятига Тошўлат Баракаев, Ҳам-ро Эллиев, Худойкул Кучко-ровлар бошлиқ бригадалар-нинг пахтакорлари катта улуш қўшишди.

Вобкент районидagi «Ленин-град» колхоз меҳнатзорлари машина терими планини адо этишди. Зиёдулла Ярашев, Бозор Зухров, Хайрулла Фат-туллаев ва бошқа қўллаб ме-ҳнатзорларнинг ғайрат-ши-жовати тўғрисида 1600 тонна пахта агрегатлар бункеридан тўкилди.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

Зарбдор районидagi Я. Кур-банов номи совхоздан зафар марраси эгаллангани ҳақи-да рапорт олинди. Қабул пункт-ларига топширилган 6510 тон-на пахтанинг 4200 тоннадан кўпроқи машиналар ёрдами-да терилди. У. Маматов, С. Абдуллаев, Р. Донобоев, Э. Қодиров, А. Тошўлатовлар бош бўлган бригадаларда ҳо-силдорлик 25—30 центнерни ташкил этди. М. Норматов, Х. Бозоров, Н. Омонов каби илгор меҳнаткорлар 110—120 тоннадан «оқ олтин» те-ришга муваффақ бўлишди.

• Янгйўл райони плани бажарди

Районимиз пахтакорлари қийин шароитларда юбилей йили ҳосилни муваффақиятли йиғи-териб олганликлари ҳақида рапорт бердилар. Давлат қабул пунктлари янгйўлликлардан 29 минг 450 тонна хом ашёни қабул қилиб олди. Шунинг 70 проценти эъди биринчи сорта қабул қилинди. Маши-налар ҳаракати учун ноқулай йил келган бўлса ҳам, жами ҳосилнинг 62 проценти техника зимидаларига тўғри келди. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 29,7 центнерни ташкил этди.

Сафарбарлик самараси

Пахта тайёрлаш планини Тошкент областида иккинчи бўлиб бажарган районимиз деҳқонлари бу йил гоят ғайрат билан ишладилар. Энг қийин участкаларда комму-нистлар ишбози бўлишди. Хўжаликлар бошланғич партия ташкилотлари, партия группалари ҳосил тақдирини учун жавабгарлик ҳисси билан ташкилотчилик ишлари-ни қўшиб олиб бордилар. Умумий сафарбарлик рўҳини теримда қатнашган ҳар бир киши онига сингди-ришга ҳаракат қилинди. Бу эса самарасини бермай қол-майди. Айниқса, «СССР 60 йиллиги» (партия ташкилоти секретари А. Марҳумов), Калинин номи (М. Қодиров), Н. Ниёзов номи (М. Ехубов) колхозлари раёнда биринчи-лар қаторида йиллик марра-ни ишго қилиб, бошқалар-га ўрнак кўрсатдилар.

Район хирмонини қўлай-тиришда «Интернационал», «Октябрь», «Ленинизм», «Партия XXI съезди», Ле-нин номи колхозлар ҳам баракли ҳисса қўшишди. Айни пайтда уч колхоз қў-

шимча социалистик мажбури-ят, олти хўжалик ва юздан зиёд бригада мажбурият ҳи-собида пахта топширмоқда-лар. Районда биринчи бўлиб маррага етиб келган «СССР 60 йиллиги» колхозида эса йиллик план топшириқлари 105 проценти ташкил эта-ди. Белилган 2370 тонна ўрнига шу пайтгача сал кам 2500 тонна «оқ олтин» йи-ғиштириб олинди. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 30 центнер-дан ошди. Коммунистлардан А. Умрзоков, Д. Усмонов ҳамда Б. Азизов, Б. Баба-зов бошлиқ бригадалар аъзо-лари ҳосилдорлигини 31-33 центнерга етказдилар. С. Фахриддинов, Ю. Мамара-химонов, Р. Назаровлар син-гари меҳнат-ҳайдовчилар-нинг ҳар бири ўйган хирмон 100-150 тоннаданга тўғри келди. Хўжалик муваффақи-ятини таъминлашда Г. Сан-дова, Ж. Мавлонова, З. Али-қуллова, А. Сапаров каби кўпмингкилограммчи терим-чилар намуна кўрсатдилар. Уларнинг ҳар бири 8-12 тоннадан пахта териб бериш-ди.

Районимиз пахтакорлари далада қолган ҳосилни сўнгги граммичага териб олишга бел боғлаб шунга яраша меҳнат қилмоқдалар.

Л. МАХМАРАСУЛОВ,

Янгйўл район партия ко-митетининг қишлоқ хўжа-лик бўлими мудир.

УЛКАН ХИРМОННИ КЎЗЛАБ

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 1 декабрга бўлган.

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан бўён тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ

ОЛТИНСОЙ	116,59	114,02
БОЙСУН	112,19	126,80
ШУРҶИ	110,42	118,20
ҚУМҚУРҒОН	105,68	95,34
САРИОСИЕ	103,74	90,64
Денов	99,01	87,03
Шеробод	96,50	109,58
Жарқўргон	95,99	73,02
Ленин йўли	91,26	91,03
Гагарин	87,62	97,61
Ангор	82,35	41,08
Термиз	79,72	61,21

БУХОРО ОБЛАСТИ

ОЛОТ	106,41	104,18
ҒИЖДОВОН	102,92	88,49
СВЕРДЛОВ	101,31	81,54
Қоракўл	99,42	93,23
Ромитан	99,07	95,56
Бухоро	95,47	70,57
Вобкент	90,42	87,84
Пешку	88,86	86,94
Шофиркон	86,66	80,76
Когон	72,39	68,44

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

ХОНҚА	105,18	88,33
ГУРҲАН	103,95	78,62
УРҒАН	102,75	62,26
ҲАЗОРАСП	101,90	24,32
Хива	90,47	31,49
Кўшқўл	90,12	60,32
Янгйўл	88,91	77,52
Янгйўл	86,02	57,68
Шовот	84,68	49,26
Богот	84,24	44,13

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

ЎЗБЕКISTON	103,09	53,40
Киров	97,31	25,57
Фрунзе	95,51	33,63
Ленинград	95,23	24,77
Кува	92,80	34,49
Бувайда	87,62	59,47
Олтинарқ	86,28	15,86
Тошкент	85,20	25,69
Бағдод	83,07	40,69
Фарғона	82,47	7,62
Езёнов	81,51	20,68
Охунбобоев	80,58	9,55

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

ЗОМИН	112,55	53,67
Мирзачўл	99,69	94,04
Зарбдор	95,76	72,54
Октябрь	95,42	77,36
Пахтакор	92,24	67,96
Анасов	87,10	73,46
Жиззах	81,75	60,20
Дўстлик	78,55	64,55

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

ЧИНОЗ	103,36	65,44
ЯНГИЙЎЛ	100,04	62,07
Пискент	99,55	58,74
Урта Чирчиқ	91,10	67,59
Галаба	90,66	85,51
Бўна	86,29	72,68
Бекобод	85,06	51,72
Оққўргон	84,68	72,12
Коммунистик	82,83	60,50

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Шуманай	99,66	71,24
Тўртқўл	96,92	77,57
Кегейли	95,21	74,46
Беруни	87,45	68,99
Қўнғиротан	84,60	55,81
Хўжалик	83,61	69,73
Анадарё	83,11	56,21
Бекобод	82,31	56,23
Чинабод	80,36	59,46
Элликқалъа	75,45	62,88
Қораўзат	75,25	58,31

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

ЧОРТОҚ	100,76	27,00
Наманган	94,55	53,59
Тўрақўргон	92,20	44,47
Янгйўл	90,82	2,25
Уйчи	86,56	4,01
Поп	85,93	73,28
Косонсой	81,81	66,28
Чуст	80,45	96,36
Задарё	80,00	69,08
Учқўргон	75,01	44,75
Норин	73,58	57,58

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12